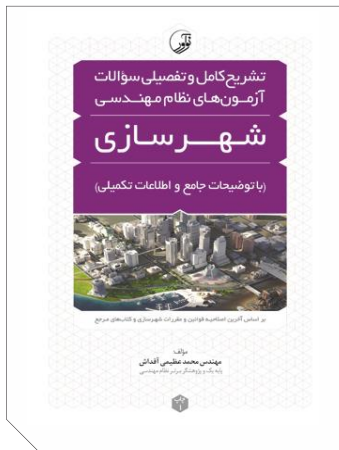

تشریح کامل و تفصیلی سؤالات آزمون‌های نظام مهندسی شهرسازی

با توضیحات جامع و اطلاعات تکمیلی
همراه با آخرین آزمون

ویرایش جدید

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش
پایه یک و پژوهشگر برتر نظام مهندسی

عظیمی آقداش، محمد، ۱۳۵۰ -
تشریح کامل و تفصیلی سؤالات آزمون‌های نظام مهندسی شهرسازی با توضیحات جامع و اطلاعات تکمیلی [کتاب] / مؤلف محمد عظیمی آقداش.

تهران : نوآور، .

۴۸۸ ص.

۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۳۳۶-۷

شهرسازی -- آزمون‌ها -- راهنمای مطالعه

City planning -- Examinations -- Study guides

۱۶۶HT

۱۲۱۶/۳۰۷

۴۳۲۷۵۵۶

سرشناسه:

عنوان و نام پدیدآور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

موضوع:

موضوع:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

تشریح کامل و تفصیلی سؤالات آزمون‌های نظام مهندسی شهرسازی

نشر نوآور

مؤلف: مهندس محمد عظیمی آقداش

ناشر: نوآور

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۸-۳۳۶-۷

مرکز پخش:

نوآور، تهران، خیابان انقلاب، خیابان فخر رازی، خیابان شهدای ژاندارمری
نرسیده به خیابان دانشگاه ساختمان ایرانیان، پلاک ۵۸، طبقه اول، واحد ۳
تلفن: ۹۲ - ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱
www.noavarpub.com

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان مصوب سال ۱۳۴۸ برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور می‌باشد. لذا هرگونه استفاده از کل یا قسمتی از این کتاب (از قبیل هر نوع چاپ، فتوکپی، اسکن، عکس برداری، نشر الکترونیکی، هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم فایل صوتی یا تصویری و غیره) بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع بوده و شرعاً حرام است و متخلفین تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

@Noavarpub

صفحه رسمی انتشارات نوآور در شبکه‌های اجتماعی

نشر نوآور ضمن قدردانی و ارج نهادن به اعتماد شما به کتاب‌های این انتشارات، به استحضارتان می‌رساند که همکاران این انتشارات، اعم از مؤلفان و مترجمان و کارگروه‌های مختلف آماده‌سازی و نشر کتاب، تمامی سعی و همت خود را برای ارائه کتابی درخور و شایسته شما فرهیخته گرامی به کار بسته‌اند و تلاش کرده‌اند که اثری را ارائه نمایند که از حداقل‌های استاندارد یک کتاب خوب، هم از نظر محتوایی و غنای علمی و فرهنگی و هم از نظر کیفیت شکلی و ساختاری آن، برخوردار باشد.

با این وجود، علی‌رغم تمامی تلاش‌های این انتشارات برای ارائه اثری با کمترین اشکال، باز هم احتمال بروز ایراد و اشکال در کار وجود دارد و هیچ اثری را نمی‌توان الزاماً مبرا از نقص و اشکال دانست. از سوی دیگر، این انتشارات بنابه تعهدات حرفه‌ای و اخلاقی خود و نیز بنابه اعتقاد راسخ به حقوق مسلم خوانندگان گرامی، سعی دارد از هر طریق ممکن، به‌ویژه از طریق فراخوان به خوانندگان گرامی، از هرگونه اشکال احتمالی کتاب‌های منتشره خود آگاه شده و آن‌ها را در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی آن‌ها رفع نماید.

لذا در این راستا، از شما فرهیخته گرامی تقاضا داریم در صورتی که حین مطالعه کتاب با اشکالات، نواقص و یا ایرادهای شکلی یا محتوایی در آن برخورد نمودید، اگر اصلاحات را بر روی خود کتاب انجام داده‌اید پس از اتمام مطالعه، کتاب ویرایش‌شده خود را با هزینه انتشارات نوآور، پس از هماهنگی با انتشارات، ارسال نمایید، و نیز چنانچه اصلاحات خود را بر روی برگه جداگانه‌ای یادداشت نموده‌اید، لطف کرده عکس یا اسکن برگه مزبور را با ذکر نام و شماره تلفن تماس خود به ایمیل انتشارات نوآور ارسال نمایید، تا این موارد بررسی شده و در چاپ‌ها و ویرایش‌های بعدی کتاب اعمال و اصلاح گردد و باعث ارتقاء و هرچه پربارتر شدن محتوایی کتاب و ارتقاء سطح کیفی، شکلی و ساختاری آن گردد.

نشر نوآور، ضمن ابراز امتنان از این عمل متعهدانه و مسئولانه شما خواننده فرهیخته و گرانقدر، به‌منظور تقدیر و تشکر از این همدلی و همکاری علمی و فرهنگی، در صورتی که اصلاحات درست و بجا باشند، متناسب با میزان اصلاحات، به رسم ادب و تشکر و قدرشناسی، نسخه دیگری از همان کتاب و یا چاپ اصلاح‌شده آن و نیز از سایر کتب منتشره خود را به‌عنوان هدیه، به انتخاب خودتان، برایتان ارسال می‌نماید، و در صورتی که اصلاحات تأثیرگذار باشند در مقدمه چاپ بعدی کتاب نیز از زحمات شما تقدیر می‌شود.

همچنین نشر نوآور و پدیدآورندگان کتاب، از پیشنهادها، نظرات، انتقادات و راه‌کارهای شما عزیزان در راستای هرگونه بهبود کتاب، و هرچه بهتر شدن سطح کیفی و علمی آن صمیمانه و مشتاقانه استقبال می‌نمایند.

نشر نوآور

تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۴۱۹۱-۲

www.noavarpub.com
info@noavarpub.com

فهرست مطالب

۵	..... مقدمه
۷	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۳۰ شهریور ماه ۱۳۹۱
۳۳	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۲۴ اسفند ماه ۱۳۹۱
۹۲	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۲۲ خرداد ماه ۱۳۹۳
۱۲۶	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۲۲ آبان ماه ۱۳۹۳
۱۵۶	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۱ مرداد ماه ۱۳۹۴
۱۸۸	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۲۹ بهمن ماه ۱۳۹۴
۲۱۶	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۱۱ شهریور ماه ۱۳۹۵
۲۴۵	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۲۰ مهر ماه ۱۳۹۶
۲۸۱	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۲۰ اردیبهشت ماه ۱۳۹۷
۳۰۷	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۱۱ بهمن ماه ۱۳۹۷
۳۴۲	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۱۸ مهر ماه ۱۳۹۸
۳۷۵	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۴ مهر ماه ۱۳۹۹
۴۱۵	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۱۵ مرداد ماه ۱۴۰۰
۴۵۵	..... آزمون ورود به حرفه مهندسان رشته شهرسازی پایه ۳ / ۱۷ شهریور ماه ۱۴۰۱

ای ز ازل تا به ابد ماندگار

ای ز تو افلاک شده برقرار

خداوند زمین و زمان را شاکر و سپاسگزارم که توفیق مضاعف عنایت فرمود تا در سایه الطاف همیشگی

ائمہ اطہار علیہ السلام، پس از تدوین کتاب‌های زیر:

- ۱- اصول و مبانی مدیریت برنامه‌ریزی و طراحی شهری
- ۲- روش‌ها و شیوه‌های مدیریت برنامه‌ریزی و طراحی شهری
- ۳- مسائل شهرسازی ایران اعم از مدیریت برنامه‌ریزی شهری و طراحی شهری
- ۴- بازآفرینی بافت‌ها و سکونتگاه‌های ناکارآمد شهری (قوانین و مقررات)
- ۵- کلید واژه جامع شهرسازی ویژه آزمون‌های نظام مهندسی

و نیز ویرایش کتب ذیل:

- ۱- شرح و درس آزمون‌های نظام مهندسی رشته شهرسازی
- ۲- اطلاعات تکنیکی انواع طرح‌ها و برنامه‌های شهرسازی ایران
- ۳- حقوق، قوانین، مقررات و آیین‌نامه‌های مربوط به شهرسازی کشور
- ۴- مصوبات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران

در سال ۱۳۹۷ جهت استفاده داوطلبان آزمون‌های رشته شهرسازی، نظام مهندسی ساختمان، اینک در هشتمین روز بهار یک‌هزار و سیصد و نود و هشت خورشیدی؛ کتاب حاضر با عنوان «تشریح کامل و تفصیلی سؤالات آزمون‌های نظام مهندسی شهرسازی با توضیحات جامع و اطلاعات تکمیلی» را مطابق آخرین اصلاحات و تغییرات، شامل ۱۱ دوره آزمون و ۶۶۰ سؤال رشته شهرسازی نظام مهندسی از شهریور ماه ۱۳۹۱ تا بهمن ماه ۱۳۹۷؛ جهت عرضه در سی و دومین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، تقدیم مخاطبان و داوطلبان عزیز رشته شهرسازی نظام مهندسی ساختمان می‌گردد.

در واپسین روزهای پایانی سال ۱۳۹۷ و آغازین روزهای سال ۱۳۹۸ خورشیدی؛ متأسفانه در اقصی نقاط ایران پهناور، سیل طغیان‌گر با وارد آوردن خسارت قابل توجهی به زیرساخت‌های شهری، تعدادی از هموطنان عزیزمان را از ما گرفت و با خود برد، ضمن گرامی‌داشت یاد و خاطره همه ایرانیانی که در طول تاریخ بر اثر قهر طبیعت و طغیان رودها و رودخانه‌ها جان عزیزشان را از دست داده‌اند، امیدواریم که متخصصان امر به‌ویژه اندیشمندان شهرسازی گام‌های مهم و مؤثری در رابطه مکان‌یابی کاربری‌ها و زیرساخت‌های شهری در گستره ایران بزرگ برداشته و شهرداری‌های سراسر کشور نیز، بیش از پیش به مفاد بند ۱۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌های مبنی بر «اتخاذ تدابیر مؤثر و اقدام لازم برای حفظ شهر از خطر سیل و حریق و همچنین رفع خطر از بناها و دیوارهای شکسته و خطرناک واقع در معابر عمومی و کوچه‌ها و اماکن عمومی و دالان‌های عمومی و خصوصی و پُر کردن و پوشاندن چاه‌ها و چاله‌های واقع در معابر و جلوگیری از گذاشتن هر نوع اشیاء در بالکن‌ها و ایوان‌های مشرف و مجاور به معابر عمومی و دودکش‌های ساختمان‌ها که باعث زحمت و خسارت ساکنین شهرها باشد.» توجه ویژه داشته و آن را عملیاتی نمایند.

محمد عظیمی آقداش

ویرایش جدید: آذر ماه ۱۴۰۱ خورشیدی

کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب مطابق با قانون حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوّب سال ۱۳۴۸ و آیین‌نامه اجرایی آن مصوّب ۱۳۵۰، برای ناشر محفوظ و منحصرأ متعلق به نشر نوآور است. لذا هر گونه استفاده از کل یا قسمتی از مطالب، اشکال، نمودارها، جداول و تصاویر این کتاب، در دیگر کتب، مجلات، نشریات، سایت‌ها و موارد دیگر، و نیز هر گونه بهره‌برداری از مطالب این کتاب تحت هر عنوانی از قبیل چاپ، فتوکپی، اسکن، تایپ از آن، تهیه فایل پی‌دی‌اف و عکس‌برداری از کتاب، و همچنین هر نوع انتشار به صورت اینترنتی، الکترونیکی، سی‌دی، دی‌وی‌دی، فیلم، فایل صوتی یا تصویری و غیره بدون اجازه کتبی از نشر نوآور ممنوع و غیرقانونی بوده و شرعاً نیز حرام است، و متخلفین تحت پیگرد قانونی و قضایی قرار می‌گیرند.

با توجه به اینکه هیچ کتابی از کتب نشر نوآور به صورت فایل ورد یا پی‌دی‌اف و موارد این‌چنین، توسط این انتشارات در هیچ سایت اینترنتی ارائه نشده است، لذا در صورتی که هر سایتی اقدام به تایپ، اسکن و یا موارد مشابه نماید و کل یا قسمتی از متن کتب نشر نوآور را در سایت خود قرار داده و یا اقدام به فروش آن نماید، توسط کارشناسان امور اینترنتی این انتشارات، که مسئولیت اداره سایت را به عهده دارند و به طور روزانه به بررسی محتوای سایت‌ها می‌پردازند، بررسی و در صورت مشخص شدن هرگونه تخلف، ضمن اینکه این کار از نظر قانونی غیر مجاز و از نظر شرعی نیز حرام می‌باشد، وکیل قانونی انتشارات از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، پلیس فتا (پلیس رسیدگی به جرایم رایانه‌ای و اینترنتی) و نیز سایر مراجع قانونی، اقدام مقتضی به عمل آورده، و طی انجام مراحل قانونی و اقدامات قضایی، خاطیان را مورد پیگرد قانونی و قضایی قرار داده و کلیه خسارات وارده به این انتشارات و مؤلف از متخلفان اخذ خواهد شد.

همچنین در صورتی که هر یک از کتابفروشی‌ها، اقدام به تهیه کپی، جزوه، چاپ دیجیتال، چاپ ریسو، اُفست از کتب انتشارات نوآور نموده و اقدام به فروش آن نمایند، ضمن اطلاع‌رسانی تخلفات کتابفروشی مزبور به سایر همکاران و مؤرّعین محترم، از طریق وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، اتحادیه ناشران، و انجمن ناشران دانشگاهی و نیز مراجع قانونی و قضایی اقدام به استیفای حقوق خود از متخلف می‌نماید.

خرید، فروش، تهیه، استفاده و مطالعه از روی نسخه غیراصل کتاب،

از نظر قانونی غیرمجاز و شرعاً نیز حرام است.

انتشارات نوآور از خوانندگان گرامی خود درخواست دارد که در صورت مشاهده هر گونه تخلف از قبیل موارد فوق، مراتب را یا از طریق تلفن‌های انتشارات نوآور به شماره‌های ۰۲۱-۶۶۴۸۴۱۹۱ و ۰۹۱۰۲۹۹۱۰۸۹ (تلگرام انتشارات) و یا از طریق ایمیل انتشارات به آدرس info@noavarpub.com و یا از طریق منوی تماس با ما در سایت www.noavarpub.com به این انتشارات ابلاغ نمایند، تا از تضییع حقوق ناشر، پدیدآورنده و نیز خود خوانندگان محترم جلوگیری به عمل آید، و در راستای انجام این امر مهم، به عنوان تشکر و قدردانی، از کتب انتشارات نوآور نیز هدیه دریافت نمایند.

آزمون ورود به حرفه مهندسان

رشته شهرسازی پایه ۳

۳۰ شهریور ماه ۱۳۹۱

۱- اشخاص حقیقی و حقوقی، سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و غیردولتی در هر مورد که با تخلفی در اجرای ضوابط و مقررات ملی مواجه شوند، باید شکایت خود را به کدام نهاد تسلیم نمایند؟

(۱) سازمان نظام مهندسی استان‌ها

(۲) مراجع صدور پروانه‌های ساختمانی مربوط

(۳) شورای حل اختلاف سازمان نظام مهندسی کشور

(۴) در تهران وزارت راه و شهرسازی و در استان به سازمان راه و شهرسازی

پاسخ

مطابق ماده ۳۶ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و سازمان‌ها و دستگاه‌های دولتی و غیر دولتی می‌توانند در هر مورد که با تخلف مواجه شده یا احتمال تخلف از ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان می‌دهند، شکایت یا اطلاعات خود را به وزارت مسکن و شهرسازی در تهران و سازمان مسکن و شهرسازی در استان ارسال یا تسلیم نمایند.

اطلاعات تکمیلی

۱- طبق ماده ۳۴ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمان‌ها و تأسیسات دولتی و عمومی، صاحبان حرفه‌های مهندسی ساختمان و شهرسازی و مالکان و کارفرمایان در شهرها، شهرک‌ها و شهرستان‌ها و سایر نقاط واقع در حوزه شمول مقررات ملی ساختمان و ضوابط و مقررات شهرسازی مکلفند مقررات ملی ساختمان را رعایت نمایند. عدم رعایت مقررات یاد شده و ضوابط و مقررات شهرسازی تخلف از قانون محسوب می‌شود.

۲- طبق ماده ۳۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، مسئولیت نظارت عالیه بر اجرای ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجرای تمامی ساختمان‌ها و طرح‌های شهرسازی و عمرانی شهری که اجرای ضوابط و مقررات مزبور در مورد آنها الزامی است، بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی خواهد بود. به منظور اعمال این نظارت مراجع و اشخاص یاد شده در ماده ۳۴ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، موظفند در صورت درخواست حسب مورد اطلاعات و نقشه‌های فنی لازم را در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار دهند و در صورتی که وزارت یاد شده به تخلفی برخورد نماید. با ذکر دلایل و مستندات دستور اصلاح یا جلوگیری از ادامه کار را به مهندس مسئول نظارت و مرجع صدور پروانه ساختمانی ذیربط ابلاغ نماید و تا رفع تخلف، موضوع قابل پی‌گیری است.

پاسخ گزینه (۴) است. منبع و مآخذ

کتاب راهنمای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و مبحث دوم (نظامات اداری)، ویژه آزمون‌های نظام مهندسی، تألیف محمد عظیمی آقداش، انتشارات نوآور، چاپ سال ۱۳۹۸، صفحه ۳۹

۲- میزان اعتبار پروانه اشتغال در رشته و تخصص‌های تعیین شده در قانون نظام مهندسی ساختمان، چند سال است؟

(۱) یک

(۲) سه

(۳) چهار

(۴) پنج

پاسخ

بر اساس ماده ۲۲ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان: پروانه اشتغال برای مدت ۳ سال در سراسر کشور، در رشته و تخصص تعیین شده معتبر است. وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است در صورت درخواست متقاضی و دارا بودن شرایط لازم ظرف یک ماه نسبت به تجدید یا تمدید پروانه اشتغال اقدام، و در صورت رد تقاضا یا وجود نواقص مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل به متقاضی اعلام نماید. تاریخ تجدید یا تمدید پروانه اشتغال باید در محل مخصوصی از متن پروانه اشتغال درج شود.

در صورتی که اعتبار یک یا بعضی از مدارک لازم جهت صدور یا تجدید یا تمدید پروانه اشتغال محدود به مدت معینی کمتر از ۳ سال باشد، در این صورت مدت اعتبار پروانه اشتغال با توجه به محدودیت‌های زمانی مدارک مذکور تعیین و درج خواهد شد.

اطلاعات تکمیلی

طبق ماده ۱۸ آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیر ایرانی جهت انجام خدمات موضوع قانون، ضمن رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط به احراز کلیه شرایط مقرر در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی باید پروانه اشتغال موقت از وزارت مسکن و شهرسازی دریافت دارند. در پروانه اشتغال موقت مدت اعتبار، صلاحیت متقاضی و سایر شرایط حسب مورد باید درج شود.

پاسخ گزینه (۲) است. منبع و ماخذ کتاب راهنمای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و مبحث دوم (نظامات اداری)، ویژه آزمون‌های نظام مهندسی، تألیف محمد عظیمی آقداش، انتشارات نوآور، چاپ سال ۱۳۹۸، صفحه ۵۰

۳- گروه کاربری ساختمان‌ها در چهار دسته «الف»، «ب»، «ج» و «د» مشخص شده است. مواردی که بررسی گروه ساختمان

میسر نباشد، با استعلام از کدام ارگان حیطة عملکردی کاربری مورد نظر، تعیین خواهد شد؟

۱) شهرداری‌ها

۲) سازمان نظام مهندسی کشور

۳) وزارت راه و شهرسازی

۴) سازمان نظام مهندسی استان مربوط

پاسخ در مواردی که بررسی گروه کاربری ساختمان میسر نباشد از طریق استعلام از وزارت مسکن و شهرسازی، حیطة عملکردی کاربری مورد نظر تعیین خواهد شد.

اطلاعات تکمیلی

۱- عوامل اصلی مؤثر در تعیین پیچیدگی و حجم کار در ساختمان‌ها با سه عامل سطح زیربنا، تعداد طبقات و نوع کاربری سنجیده می‌شود.
۲- عوامل سه گانه اصلی مؤثر در پیچیدگی و حجم کار در تعیین فعالیت‌های مهندسی ساختمان به شرح زیر می‌باشد:
الف- ساختمان‌ها از نظر سطح زیربنا به ترتیب از یک تا ۶۰۰ مترمربع در گروه (الف) و از ۶۰۱ تا ۲۰۰۰ مترمربع در گروه (ب) و از ۲۰۰۱ تا ۵۰۰۰ مترمربع در گروه (ج) و بیشتر از ۵۰۰۰ مترمربع در گروه (د) طبقه‌بندی شده‌اند.
ب- ساختمان‌ها از نظر طبقات به ترتیب ۱ و ۲ طبقه از روی شالوده در گروه الف، از ۳، ۴ و ۵ طبقه از روی شالوده در گروه (ب)، از ۶ لغایت ۱۰ طبقه روی شالوده در گروه ج و بیشتر از ۱۰ طبقه در گروه د تقسیم‌بندی شده‌اند.
ج- پیچیدگی دخالت نوع کاربری در طراحی ساختمان و خصوصیات اجرایی آن براساس حیطة عملکرد کاربری‌ها در قالب تقسیمات توزیع خدمات شهری طبقه‌بندی شده‌است و معیار کاربری قابلیت مناسی برای طبقه‌بندی پیچیدگی کار ساختمان دارد. عامل کاربری عمدتاً براساس پیشنهادات تقسیمات شهری (ساختمان‌های مشمول ماده ۱۰۰ قانون شهرداری‌ها) شامل: محله (برزن)، ناحیه، منطقه و شهر می‌باشد و توزیع کاربری‌های منعکس در طرح‌های جامع، هادی و تفصیلی شهر مورد عمل شهرداری‌ها و در مواردی هم از طریق مصوبات سازمان‌های متولی کاربری مانند سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس درباره ساختمان‌های با کاربری آموزش عمومی و یا سازمان‌های ذیربط برای ساختمان‌های با کاربری بهداشتی- درمانی و موارد مشابه قابل بررسی است.
۳- هر یک از عوامل سه گانه، به تنهایی گروه ساختمان را برای آرایه خدمات مهندسی توسط مهندسان حقیقی در پایه‌های مختلف ساختمان تعیین می‌نماید. در خصوص آرایه خدمات مهندسی ساختمان توسط اشخاص حقوقی دو عامل طبقه و کاربری ساختمان ملاک تعیین گروه ساختمان برای آرایه خدمات مهندسی خواهد بود و عامل زیربنای ساختمان در ظرفیت اشتغال اشخاص حقوقی مؤثر می‌باشد.

پاسخ گزینه (۳) است. منبع و ماخذ کتاب راهنمای قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و مبحث دوم (نظامات اداری)، ویژه آزمون‌های نظام مهندسی، تألیف محمد عظیمی آقداش، انتشارات نوآور، چاپ سال ۱۳۹۸، صفحه ۱۷۱ بند ۵

۴- مهندسان شهرساز، با چه پایه‌ای قادر به تهیه طرح‌های نوسازی، بازسازی و بهسازی بافت‌های قدیمی و فرسوده در شهرهای تا ۲۰۰ هزار نفر جمعیت خواهند بود؟

۱) پایه یک

۲) پایه دو

۳) پایه سه

۴) هر سه پایه

پاسخ | **حدود صلاحیت مهندسان شهرساز**

جدول شماره ۱

حدود صلاحیت مهندسان شهرساز در تهیه طرح‌های شهرسازی

شهرسازی			ارشد	پایه ۱	پایه ۲	پایه ۳	تهیه انواع طرح‌ها	
طراحی شهری	برنامه‌ریزی شهری	شهرسازی						
*	*	*	+	+	+	+	تا ۴۰۰ هزار جمعیت	طرح جامع ناحیه (یک یا چند شهرستان)
*	*	*	+	+	+	-	تا یک میلیون نفر جمعیت و شهرستان فراگیر شهر مرکز استان	
*	*	*	+	+	-	-	بیشتر از یک میلیون نفر جمعیت	
*	*	*	+	+	+	+	جمعیت تا ۲۰۰ هزار نفر و شهرهای مرکز استان	طرح جامع شهر
*	*	*	+	+	+	-	جمعیت تا یک میلیون نفر	
*	*	*	+	+	-	-	جمعیت بیش از یک میلیون نفر	
*	*	*	+	+	+	+	تا ۱۰۰/۰۰۰ نفر جمعیت	طرح جامع (شهر جدید)
*	*	*	+	+	+	-	تا ۲۰۰/۰۰۰ نفر جمعیت	
*	*	*	+	+	-	-	بیش از ۲۰۰/۰۰۰ نفر جمعیت	
*	*	*	+	+	+	+	با هر مقیاس	طرح هادی شهر یا روستا
*	*	*	+	+	+	+	جمعیت تا ۲۰۰ هزار نفر	طرح تفصیلی شهرها (موجود و جدید)
*	*	*	+	+	+	-	جمعیت تا یک میلیون نفر	
*	*	*	+	+	-	-	جمعیت بیش از یک میلیون نفر	
*	*	*	+	+	+	+	در شهرهای تا ۲۰۰ هزار نفر جمعیت	طرح‌های نوسازی، بازسازی و بهسازی بافت‌های قدیمی و فرسوده
*	*	*	+	+	+	-	در شهرهای تا یک میلیون نفر جمعیت	
*	*	*	+	+	-	-	در شهرهای بیش از یک میلیون نفر جمعیت	
*	*	*	+	+	+	+	تا مساحت یک هکتار	طرح تفکیک اراضی شهری
*	*	*	+	+	+	-	تا مساحت پنج هکتار	
*	*	*	+	+	-	-	مساحت بیش از پنج هکتار	

توضیح

طبق جدول شماره ۱، تمام مهندسان شهرساز در پایه‌های ۱، ۲، ۳ و ارشد مجاز به فعالیت در تهیه طرح‌های نوسازی، بازسازی و بهسازی بافت‌های قدیمی و فرسوده، در شهرهای تا ۲۰۰ هزار نفر جمعیت می‌باشند بنابراین پاسخ گزینه (۴) است.

پاسخ گزینه (۴) است. منبع و ماخذ: مبحث دوم مقررات ملی ساختمان (نظامات اداری)، دفتر امور مقررات ملی ساختمان، ویرایش سال ۱۳۸۴، صفحه ۸۲، جدول شماره ۱۴

۵- استفاده از شیشه‌های بازتابی (Reflex)، در نماهای شیشه‌ای ساختمان‌های مجاور بزرگراه‌ها و شریان‌های اصلی عبوری شهرها:

(۱) مجاز نمی‌باشد. (۲) توصیه نمی‌شود. (۳) بلا مانع است. (۴) منوط به کسب مجوز است.
پاسخ استفاده از شیشه‌های بازتابی در نماهای شیشه‌ای ساختمان‌های همجوار بزرگراه‌ها و شریان‌های اصلی عبوری شهر، مشروط به عدم مغایرت با مفاد مقررات ملی و عدم مزاحمت بصری یا درخشندگی مزاحم برای رانندگان است.

پاسخ گزینه (۴) است. منبع و ماخذ: مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر توسعه ایران، ویرایش ۱۳۹۲، چاپ اول، صفحه ۴۱
مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ویرایش ۱۳۹۶، صفحه ۳۶

۶- منظور از نمای شیشه‌ای پیوسته، چیست؟

(۱) نمایی از شیشه به ترتیبی که، در تقسیم آن به ۲۰ مترمربع و بیشتر، جدا کننده‌ای با مصالح دیگر در میان نباشد.
(۲) نمایی از شیشه به طوری که، در تقسیم آن به قطعات ۱۰ مترمربعی امکان به کار گرفتن مصالح دیگر موجود نباشد.
(۳) نمایی از شیشه به طوری که، در تقسیمات ۳۰ مترمربعی آن، جدا کننده‌هایی با مصالح دیگر موجود باشد.
(۴) نمای ساختمانی که، ۶۰ درصد از سطح آن از شیشه باشد.
پاسخ نمای شیشه‌ای پیوسته به نمایی اطلاق می‌گردد که دارای سطوحی از شیشه باشد، به طوری که در تقسیم آن به ۲۰ مترمربع و بیشتر، جدا کننده‌ای با مصالح دیگر در بین نباشد.

اطلاعات تکمیلی

در صورتی که نمای ساختمان دارای پوشش حداقل ۶۰ درصد از شیشه باشد نمای شیشه‌ای نامیده و به دو دسته نمای شیشه‌ای پیوسته و ناپیوسته تقسیم می‌شود.

پاسخ گزینه (۱) است. منبع و ماخذ: مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر توسعه ایران، ویرایش ۱۳۹۲، چاپ اول، صفحه ۱۴
مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ویرایش ۱۳۹۶، صفحه ۱۶

۷- مطابق مقررات ملی ساختمان، استفاده از نماهای شیشه‌ای پیوسته، در ساختمان‌های مسکونی ..... است.

(۱) مجاز (۲) ممنوع (۳) مشروط به پوشش ۸۰ درصد سطح اصلی است (۴) مشروط به پوشش حداکثر ۸۰ درصد سطح کل ساختمان است.
پاسخ استفاده از نماهای شیشه‌ای پیوسته، در ساختمان‌های مسکونی مشرف به معابر ممنوع است.

اطلاعات تکمیلی

طبق ضوابط و مقررات ارتقاء کیفی سیما و منظر شهری - مصوب ۱۳۸۷/۰۹/۲۵
۱- استفاده از فرم‌های نامتعارف (نظیر کشتی، میوه‌ها و ...) در طراحی و احداث بناها، به تشخیص کمیته ممنوع می‌باشد رعایت این مصوبه برای دستگاه‌ها، نهادها و سازمان‌های دولتی در اولویت قرار دارد.
۲- استفاده از نماهای پرده‌ای (نماهای آلومینیمی، شیشه‌ای، کامپوزیت، شیشه‌های جیوه‌ای و ...) در جداره‌های بیرونی و قابل مشاهده از عرصه‌های عمومی، ضمن رعایت مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان، برای کلیه بناهای دولتی و عمومی ممنوع بوده و استفاده از این مصالح صرفاً درون بناها مجاز است.

پاسخ گزینه (۲) است. منبع و مأخذ: مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر توسعه ایران، ویرایش ۱۳۹۲، چاپ اول، صفحه ۴۱

مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی، ویرایش ۱۳۹۶، صفحه ۳۷

۸- برای کدام طول از زمین‌های تفکیکی، که در مجاورت معبر عمومی باشند، تعبیه دو ورودی خودرو، مجاز است؟

(۱) بیش از ۲۵ متر (۲) ۳۵ متر و بیشتر (۳) ۲۰ متر و بیشتر (۴) بیش از ۳۰ متر

پاسخ در زمین‌های دارای بر بیش از ۲۵ متر به معبر عمومی، تعبیه دو ورودی خودرو مجاز است.

پاسخ گزینه (۱) است. منبع و مأخذ: مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان (الزامات عمومی ساختمان)، دفتر مقررات ملی ساختمان، نشر توسعه ایران، ویرایش ۱۳۹۲، چاپ اول، صفحه ۷۴

توجه

این موضوع در ویرایش ۱۳۹۶، مبحث چهارم مقررات ملی ساختمان، صفحه ۷۱ به شرح زیر تغییر یافته است:

«تعبیه دو ورودی خودرو از معبر عمومی، حداکثر به اندازه عرض معبر داخلی توقفگاه، در ساختمان‌های مسکونی تنها در زمین‌های دارای بر ۲۰ متر و بیشتر مجاز است. در مواردی که زمین حاصل تجمیع اراضی باشد، در این مورد ضوابط طرح‌های توسعه شهری ملاک خواهد بود.»

۹- مدول پایه جهت شبکه مدولار طراحی در و پنجره، چه اندازه‌ای دارد؟

(۱) ۱۰۰ mm (۲) ۱۵۰ mm (۳) ۱۰۰ cm (۴) ۱۵۰ cm

پاسخ مدول پایه عبارت است از واحد بنیادین اندازه‌گذاری در هماهنگی مدولار، مقدار عددی مدول پایه در نظام اندازه‌گذاری جهانی (ISO) برابر یکصد میلی‌متر انتخاب شده است و با حرف (M) نمایش داده می‌شود.

اطلاعات تکمیلی

۱- طبق استاندارد شماره ۷۴۸ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران (استاندارد در)، مدول پایه‌ای برای اندازه‌گذاری درها برابر با ۱۰۰ میلی‌متر است.

۲- طبق استاندارد شماره ۷۵۶ مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران (استاندارد پنجره)، مدول پایه‌ای برای اندازه‌گذاری پنجره‌ها برابر با ۱۰۰ میلی‌متر است.

پاسخ گزینه (۱) است. منبع و مأخذ: نشریه شماره ۲۰۴ مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن، اصول هماهنگی مدولار در ساختمان، چاپ اول شهریور ۱۳۷۳، صفحه ۱۱

۱۰- فاصله افقی و عمودی، تابلوها و سازه علائم از خطوط انتقال برق فشار قوی، حداقل باید چند متر باشد؟

(۱) ۲ و ۳/۵ (۲) ۱/۸۰ و ۳/۶۰ (۳) ۳/۵ و ۲ (۴) ۳/۶۰ و ۱/۵۰

پاسخ محل نصب تابلوها و سازه علائم و دستگاه‌های انتشار دهنده آنها باید حداقل ۱/۸۰ متر فاصله افقی و ۳/۶۰ متر فاصله عمودی از خطوط انتقال برق فشار قوی داشته باشد.

اطلاعات تکمیلی

هر دستگاه، تجهیز و هادی که در شبکه به طور نرمال و با ولتاژ کمتر یا برابر ۴۰۰ ولت مورد استفاده باشد را دستگاه فشار ضعیف و هر دستگاه، تجهیز و هادی که در شبکه به طور نرمال و با ولتاژ بیش از ۴۰۰ ولت باشد را دستگاه فشار قوی می‌نامند.

پاسخ گزینه (۲) است. منبع و مأخذ: کتاب شرح و درس آزمون‌های نظام مهندسی شهرسازی (کتاب اول)، تألیف محمد عظیمی آقداش، انتشارات نوآور، چاپ سال ۱۴۰۰، صفحه ۲۰۴